

Maciej Jabłoński

Organizacja administracji ochrony środowiska w Polsce i Unii Europejskiej

---

Studia Ecologiae et Bioethicae 12/2, 105-119

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

MACIEJ JABŁOŃSKI¹

Instytut Ekologii i Bioetyki, UKSW

Organizacja administracji ochrony środowiska w Polsce i Unii Europejskiej

Słowa kluczowe: ochrona środowiska, administracja, bezpieczeństwo ekologiczne, Unia Europejska

Keywords: environmental protection, administration, environmental safety, The European Union

SUMMARY

The organization of environmental protection administration in Poland and the European Union

The organization of environmental protection in Poland and the European Union is a mutual connection of competencies and a correlation of systems and rights according to national and EU laws. The legal system of the EU is the result of decades of cooperation undertaken by the will of the Member States known as the *acquis communautaire*. EU law has primacy over national law, which in practice means that in the event of a conflict between the provisions of national law and EU law, the national law is deemed inapplicable and needs to be adjusted by the Member State.

Określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (A) w tytule VII organy administracji oraz instytucje ochrony

¹ Adres: Instytut Ekologii i Bioetyki; Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; ul. Wóycickiego 1/3, b. 19, 01-938 Warszawa. Adres e-mail: m.jablonski@uksw.edu.pl.

środowiska, w sposób enumeratywny wskazują na organy kompetentne w tej dziedzinie w Polsce. Z art. 376 Prawa ochrony środowiska wynika wprost, iż do takich organów zaliczają się:

- 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
- 2) starosta;
- 3) sejmik województwa;
- 4) marszałek województwa;
- 5) wojewoda;
- 6) minister właściwy do spraw środowiska;
- 7) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 8) regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Polski ustawodawca wskazał jednocześnie, że po wskazaniu *expressis verbis* organów ochrony środowiska w art. 376 Prawa ochrony środowiska, określone kompetencje zostaną przyznane Inspekcji Ochrony Środowiska. Art. 377 stanowi bowiem, iż organy Inspekcji Ochrony Środowiska działają na podstawie przepisów ustawy i w tym zakresie wykonują również swoje zadania.

Z kolei Organy Inspekcji Ochrony Środowiska działające na podstawie przepisów ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wykonują zadania w zakresie ochrony środowiska, jeżeli ustawa tak stanowi.

Odnosząc się do hierarchii w usystematyzowaniu organów, to minister właściwy do spraw środowiska jest organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach, o których stanowi Prawo ochrony środowiska. Odnosząc się z kolei do kompetencji ustawowych, kolejnym organem samorządowym, który jest dookreślony w zakresie swoich kompetencji w dziedzinie ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jest starosta. O ile kompetencje wcześniej wskazanych organów ochrony środowiska dotyczyły zadań publicznych, realizowanych w sferze obszarów i działań ogólnodostępnych. W odmiennym kierunku kształtują się kompetencje, które posiada regionalny dyrektor ochrony środowiska, który jest właściwy w sprawach przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych.

W sposób najbardziej odmienny kształtują się kompetencje marszałka województwa, który jest właściwy w sprawach:

- 1) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisku;
- 2) przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska.

Administracja publiczna kontroluje swoje działania, gdyż za działania i zaniechania odpowiada. Marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują zatem kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawowych w zakresie objętym właściwością tych organów. Dla prawidłowego przebiegu postępowania administracyjnego wskazane powyżej organy mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych. Kontrolujący działają na podstawie przepisów ustawy oraz działania w ramach przyznaných upoważnień.

Kontrolujący jest uprawniony do:

- 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 – na pozostały teren;
- 2) przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;

4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

Działania kontrolne mają zapobiec nieprawidłowościom w zakresie stosowania przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Kontrola ma zatem wymiar nie tylko prewencyjny, ale również weryfikujący przestrzeganie norm prawnych. Implikacją działań kontrolnych na być prowadzenie postępowania w sprawach o wykroczenia. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta, marszałek województwa lub osoby przez nich upoważnione są uprawnieni do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska. Wszyscy wymienieni mają również uprawnienia, aby wystąpić do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli organy te stwierdzą naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić, przekazując dokumentację sprawy. Zatem jeżeli występuje uzasadnione podejrzenie, na którym można oprzeć działania procesowe, organy administracji ochrony środowiska oraz ich przedstawiciele posiadają niezbędne uprawnienia do tego, żeby podejmować czynności sprawdzające oraz występować w charakterze oskarżyciela publicznego. Tym samym kompetencje ustawowe zyskują wymiar praktyczny i są urealnione postępowaniu procesowym.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, zagadnienia dbania o stosowanie zasad bezpieczeństwa ekologicznego dotyczą nie tylko terenów cywilnych, powszechnie dostępnych, ale również terenów zamkniętych w tym terenów wojskowych. W tym przypadku niezbędne kompetencje zostały przyznane Ministrowi Obrony Narodowej, którego legitymacja ustawowa wskazuje, że Minister Obrony Narodowej:

1) określa organy odpowiadające za nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego

nadzorowanych, uwzględniając specyfikę i charakter zadań realizowanych przez te organy;

- 2) może określić w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska szczegółowe sposoby realizacji przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych.

Minister Obrony Narodowej, realizując zapisy norm ustawowych, wydał przedmiotowe rozporządzenie z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych (B), gdzie określił:

- 1) organy odpowiadające za nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych;
- 2) zakres odpowiedzialności i kompetencje przysługujące jednostkom.

W ramach uregulowania prawnego, poszczególne komórki i jednostki podległe Ministrowi Obrony Narodowej, uwzględniają w swojej działalności przepisy ochrony środowiska i powołują inspektorów do spraw ochrony środowiska w ramach posiadanych limitów stanowisk etatowych.

Z rozwiązań o charakterze szczegółowym należy wskazać, iż Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódca Garnizonu Warszawa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, dowódca dowodzący siłami specjalnymi podejmują m.in. takie czynności, jak:

- 1) nadzorują stosowanie przepisów o ochronie środowiska w jednostkach im podległych lub przez nich nadzorowanych,
- 2) uwzględniają problematykę ochrony środowiska w procesie kształcenia i szkolenia w podległych im jednostkach;
- 3) w miarę potrzeb wynikających z bieżącej działalności jednostek im podległych organizują przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska

ska w tych jednostkach oraz występują do właściwych organów planujących o przydział środków finansowych na ten cel.

Działania *ex nunc* obejmują z kolei zobowiązanie poszczególnego szefa jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej właściwej w zakresie programowania, organizowania i koordynowania funkcjonowania i realizowania zadań w ramach systemu obrony przed bronią masowego rażenia w Siłach Zbrojnych do nadzoru wykonywania przez Centralny Ośrodek Analizy Skażeń czynności na potrzeby ochrony środowiska poprzez:

- 1) prowadzenie pomiarów skażeń promieniotwórczych w ramach funkcjonującej w Siłach Zbrojnych zautomatyzowanej sieci pomiarów skażeń promieniotwórczych powietrza oraz wydzielanie odpowiednich sił i środków do realizacji doraźnych pomiarów skażeń biologicznych, chemicznych i promieniotwórczych;
- 2) opracowanie i uaktualnianie, w porozumieniu z szefem komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej lub jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej właściwej do spraw zdrowia, „Zasad prowadzenia ewidencji niebezpiecznych substancji chemicznych”;
- 3) prowadzenie, na podstawie „Zasad prowadzenia ewidencji niebezpiecznych substancji chemicznych”, Centralnej Bazy Danych Niebezpiecznych Substancji Chemicznych;
- 4) udostępnianie, na wniosek dowódców, szefów jednostek organizacyjnych, informacji zawartych w Centralnej Bazie Danych;
- 5) przesyłanie Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych informacji o stanie środowiska i działalności proekologicznej.

Rozporządzenie obejmuje przestrzeganie standardów ochrony środowiska na etapie Szef Inspektoratu Uzbrojenia uwzględnia problematykę ochrony środowiska w trakcie realizacji zadań obejmujących fazę analityczno-koncepcyjną i realizacyjną procesu pozyskiwania uzbrojenia i sprzętu wojskowego na potrzeby Sił Zbrojnych.

Ustawa Prawo ochrony środowiska wskazuje również instytucje ochrony środowiska, którymi według postanowień ustawowych są:

- 1) Państwowa Rada Ochrony Środowiska;
- 2) komisje do spraw ocen oddziaływania na środowisko;
- 3) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Do zakresu działania Państwowej Rady Ochrony Środowiska należy opracowywanie dla ministra właściwego do spraw środowiska opinii w sprawach ochrony środowiska, a także przedstawianie propozycji i wniosków zmierzających do tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz do zachowania lub poprawy jego stanu.

Organy i instytucje ochrony środowiska posiadają gremia, które w sposób merytoryczny wspierają je w bieżących działaniach. Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego sposobu funkcjonowania Państwowej Rady Ochrony Środowiska (C) Państwowa Rada Ochrony Środowiska działa przy ministrze właściwym do spraw środowiska, jako organ doradczy i opiniodawczy. Państwowa Rada Ochrony Środowiska ma swoje organy, którymi są Prezydium Rady i przewodniczący Rady.

Do zadań Prezydium Rady należy w szczególności:

- 1) ustalanie planu pracy Rady,
- 2) organizowanie działalności Rady,
- 3) przygotowywanie i zwoływanie posiedzeń Rady,
- 4) czuwanie nad wykonywaniem uchwał Rady,
- 5) występowanie, w uzasadnionych przypadkach, do Ministra z wnioskami o odpłatne opracowanie zagadnień związanych z zadaniami Rady,
- 6) składanie Radzie informacji o działaniach Prezydium Rady.

Kolejnym organem ochrony środowiska jest Inspekcja Ochrony Środowiska, której kompetencje określa ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (D) Inspekcja Ochrony Środowiska jest powołana do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska.

Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy m.in.:

- 1) kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska;
- 2) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska;
- 3) podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska;
- 4) przeciwdziałanie poważnym awariom oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków;
- 5) wykonywanie zadań związanych ze zbieraniem danych do Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń oraz prowadzeniem Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń;
- 6) wykonywanie zadań określonych w ustawie o udostępnianiu informacji o środowiska i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 7) udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 8) wykonywanie zadań w zakresie zapobiegania szkodom w środowisku i ich naprawy;
- 9) wykonywanie zadań określonych w przepisach o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- 10) wykonywanie zadań określonych w ustawie o odpadach wydobywczych;
- 11) kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku, podlegających ocenie zgodności w zakresie spełniania przez nie zasadniczych lub innych wymagań dotyczących ochrony środowiska.

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (E), wskazano kompetencje pozostałych organów ochrony środowiska, właściwych ze względu na zakres przedmiotowy tejże ustawy. Zgodnie

ze wskazaną ustawą Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest centralnym organem administracji rządowej powołanym do realizacji zadań o charakterze ustawowym. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska podlega ministrowi właściwemu do spraw środowiska i wykonuje swoje zadania przy pomocy Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Z kolei regionalny dyrektor ochrony środowiska wykonuje swoje zadania przy pomocy regionalnej dyrekcji ochrony środowiska, która jest państwową jednostką budżetową, oraz przy współpracy z dyrektorami parków krajobrazowych lub zespołów parków krajobrazowych.

Wskazywanie organów ochrony środowiska następuje również na poziomie prawa unijnego, gdzie decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (F). Podjęty środek prawny ma charakter względnie wiążący, aczkolwiek podejmując go Unia Europejska wyznaczyła sobie cel polegający na osiągnięciu do 2020 r. inteligentnej i zrównoważonej gospodarki, sprzyjającej włączeniu społecznemu, poprzez określenie szeregu obszarów polityki i działań objętych celem przejścia na niskoemisyjną i zasobooszczędną gospodarkę.

Sytuacja faktyczna jest taka, iż Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego zakończył się w lipcu 2012 r., lecz wciąż trwa wdrażanie wielu środków i działań uruchomionych w jego ramach. Organy i instytucje ochrony środowiska są zobligowane do tego, aby podjąć działania na przyszłość. Zgodnie z przyjętymi założeniami niezbędne jest określenie celów dla Unii do 2020 r. zgodnych z jasną długoterminową wizją do 2050 r. Tym samym unijny program działań w zakresie środowiska na okres do dnia 31 grudnia 2020 r. („7. program działań w zakresie środowiska” lub „7. EAP”), ma następujące cele priorytetowe:

- a) ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- b) przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;

- c) ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
- d) maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa;
- e) doskonalenie bazy wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska;
- f) zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz podjęcie kwestii ekologicznych efektów zewnętrznych;
- g) lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki;
- h) wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
- i) zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem.

W ten sposób określone zadania wymagają istotnego wsparcia, które musi zostać udzielone ze strony organów i instytucji Unii Europejskiej. Szczególnie doniosłą rolę będą miały tu do odegrania orany i instytucje ochrony środowiska w dziedzinie ochrony środowiska, gdyż odpowiadają za podejmowanie odpowiednich działań służących osiągnięciu celów priorytetowych określonych w 7. EAP. Organy publiczne na wszystkich szczeblach zobowiązane są również do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem obywatelskim i pojedynczymi obywatelami. Organem wykonawczym odpowiedzialnym za realizację 7. EAP jest Komisja, która zapewnia monitorowanie wdrażania odnośnych elementów 7. EAP w ramach procesu realizacji strategii „Europa 2020”. Proces monitoringu opiera się na wskaźnikach stosowanych przez Europejską Agencję Środowiska do monitorowania stanu środowiska oraz wskaźnikach do monitorowania stanu wdrażania istniejącego prawodawstwa w zakresie środowiska i klimatu, a także stanu realizacji celów w tym zakresie, takich jak cele dotyczące klimatu i energii, różnorodności biologicznej oraz cele pośrednie w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami.

Struktury unijne, dotyczące organów ochrony środowiska określa również rozporządzenie z dnia 23 kwietnia 2009 r. Parlamentu Euro-

pejskiego i Rady (WE) Nr 401/2009 w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska. Na podstawie powyższego rozporządzenia ustanowiona została Europejska Agencja Środowiska, która zmierza do utworzenia Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska. W związku z tym Agencja i Europejska Sieć Informacji i Obserwacji Środowiska zapewniają UE i państwom członkowskim:

- a) obiektywne, wiarygodne i porównywalne informacje, które umożliwią Wspólnocie i państwom członkowskim podjęcie niezbędnych środków na rzecz ochrony środowiska, ocenę wyników tych działań i odpowiednie informowanie opinii publicznej o stanie środowiska; oraz
- b) niezbędne w tym celu wsparcie techniczne i naukowe.

Realizacja celów, które określa prawo unijne będzie możliwa, jeżeli Agencja będzie realizowała następujące działania:

- a) ustanowienie i koordynowanie sieci we współpracy z państwami członkowskimi; w tym kontekście Agencja jest odpowiedzialna za gromadzenie, przetwarzanie i analizę danych;
- b) zapewnianie Wspólnocie i państwom członkowskim obiektywnych informacji koniecznych do określenia ram oraz wdrożenia trafnej i skutecznej polityki w zakresie środowiska; w tym celu udostępnianie Komisji w szczególności informacji potrzebnych do pomyślniej realizacji jej zadań dotyczących wskazywania, przygotowania i oceny środków oraz aktów prawnych w zakresie środowiska;
- c) pomaganie w zakresie monitorowania środków środowiskowych poprzez właściwe wspieranie spełniania wymagań w zakresie sprawozdawczości (włączając w to udział w opracowywaniu kwestionariuszy, rozpatrywaniu sprawozdań państw członkowskich i rozpowszechnianie wyników) zgodnie z wieloletnim programem prac i w celu skoordynowania sprawozdawczości;
- d) doradzanie poszczególnym państwom członkowskim, na ich prośbę i jeśli jest to zgodne z rocznym planem pracy Agencji w sprawie rozwijania, tworzenia i rozbudowywania ich systemów monitorowania

działań w dziedzinie środowiska, pod warunkiem że takie działania nie zagrażają realizacji innych zadań określonych w niniejszym artykule; takie informacje obejmują również specjalistyczne przeglądy dokonywane przez ekspertów na szczególny wniosek państw członkowskich;

- e) rejestrowanie, zestawianie i ocena danych o stanie środowiska, sporządzanie specjalistycznych sprawozdań na temat jakości, wrażliwości i presji na środowisko na terytorium Wspólnoty, zapewnienie jednolitych kryteriów oceny danych o środowisku, które mają być stosowane przez wszystkie państwa członkowskie, dalsze rozwijanie i utrzymanie referencyjnego ośrodka informacji o środowisku; Komisja korzysta z tych informacji przy realizacji swojego zadania polegającego na zapewnieniu wprowadzenia w życie aktów prawnych Wspólnoty w zakresie środowiska;
- f) pomoc w zapewnieniu porównywalności danych uzyskiwanych w skali Europy, a w razie konieczności zachęcanie poprzez właściwe środki do lepszego zharmonizowania metod pomiarowych;
- g) wspieranie włączania europejskich informacji środowiskowych do międzynarodowych programów monitorowania środowiska, takich jak programy ustanowione przez Organizację Narodów Zjednoczonych i jej wyspecjalizowane agencje;
- h) publikowanie co pięć lat sprawozdań o stanie środowiska, tendencjach i perspektywach, uzupełnianych przez wskaźnikowe sprawozdania skupiające się na poszczególnych zagadnieniach;
- i) stymulowanie rozwoju i zastosowania technik prognozowania środowiska, aby umożliwić podejmowanie odpowiednich środków zapobiegawczych we właściwym czasie;
- j) stymulowanie rozwoju metod oceny kosztów szkód w środowisku i kosztów prowadzenia polityki zapobiegania zniszczeniom środowiska, jego ochrony i odnawiania;
- k) stymulowanie wymiany informacji o najlepszych dostępnych technologiach zapobiegania szkodom w środowisku lub zmniejszania tych szkód;

- l) współpraca z organizacjami i programami;
- m) zapewnienie szerokiego upowszechniania w społeczeństwie wiarygodnych i porównywalnych informacji o środowisku, w szczególności o stanie środowiska, by zrealizować to założenie, promowanie wykorzystania nowoczesnych technologii teleinformatycznych do tego celu;
- n) wspieranie Komisji w procesie wymiany informacji o rozwoju metodologii przeglądów ekologicznych i najlepszej praktyki;
- o) pomaganie Komisji w rozpowszechnianiu informacji o wynikach badań środowiskowych, w formie, która może najlepiej pomóc w rozwoju polityki.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż główne obszary działania Agencji obejmują, na ile to możliwe, wszystkie elementy umożliwiające jej gromadzenie informacji pozwalających, w kontekście zrównoważonego rozwoju, na opisanie aktualnego i przewidywanego stanu środowiska z punktu widzenia: jakości środowiska, presja na środowisko i wrażliwość środowiska.

Z kolei w skład sieci wchodzi:

- a) główne elementy składowe krajowych sieci informacyjnych;
- b) krajowe punkty kontaktowe;
- c) centra tematyczne.

Pamiętać należy, iż potencjalny sukces realizacji wysokich standardów ochrony środowiska wymaga, aby państwa członkowskie informowały Agencję o głównych elementach składowych ich krajowych sieci informacji o środowisku. Państwa członkowskie powinny na zasadach dialogu współpracować z Agencją i uczestniczyć w pracach Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska zgodnie z programem pracy Agencji poprzez zbieranie, zestawianie i analizowanie danych w całym kraju. Państwa członkowskie mogą również przyłączyć się do takiej współpracy również na szczeblu międzynarodowym.

Ostatnim elementem kształtującym obraz organizacji ochrony środowiska w Unii Europejskiej jest Decyzja Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska z dnia 20 marca 2000 r. ustanawiająca kodeks dobrego

postępowania administracyjnego w Agencji, ustanowiony w celu przybliżenia administracji obywatelom i zagwarantowania lepszej jakości administracji. Personel Agencji podlega przepisom i zasadom dotyczącym urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich.

Przeгляд prawa stanowionego, które obowiązuje w Polsce i Unii Europejskiej, pozwala przyjąć, iż organizacja ochrony środowiska w Polsce i Unii Europejskiej jest uregulowana w sposób wyczerpujący. Państwo członkowskie, jakim jest Polska, powinna wdrażać postanowienia unijnych norm prawnych. Takie postępowanie będzie prowadziło do faktu, że ochrona środowiska będzie tylko hasłem wynikającym z politycznej oprawności, ale przede wszystkim empirycznym doświadczeniem o charakterze rzeczywistym.

Bibliografia

- (A) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 j.t.).
- (B) Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych (Dz. U. z 2011 r., Nr 105, poz. 617 ze zm.).
- (C) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego sposobu funkcjonowania Państwowej Rady Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r., Nr 77, poz. 702).
- (D) Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686 j.t.).
- (E) Ustawa z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 j.t.).

- (F) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. U. UE. L z 2013 r., Nr 354, s. 171).
- (G) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. U. UE. L z 2009 r., Nr 126, s.13).
- (H) Decyzja Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska z dnia 20 marca 2000 r. ustanawiająca kodeks dobrego postępowania administracyjnego w Agencji (Dz. U. UE. L. z 2000 r., Nr 216, s. 15).